

Rapport fra barnetråkk - 9.trinn Kirkenes ungdomsskole

Rapport

Sør-Varanger kommune

13.10.2020

Innledning

I formålsparagrafen til plan- og bygningsloven står det at hensynet til barn og unges oppvekstsvilkår skal ivaretas i planleggingen. I utarbeidelsen av kommunedelplan for Kirkenes er det lagt vekt på å få fram barn og unges stemme. Sør-Varanger kommune har derfor valgt å benytte barnetråkk som metode for å løfte barn og unges stemme inn i planarbeidet.

Det spesielle med denne metoden er at det er barna selv som gjør registreringen og at de gjør det på sin egen arena i sitt nærmiljø. Det er derfor et mål i denne rapporten at det er barnas egen stemme som kommer fram. I tillegg er det kort oppsummering av resultatene av barnetråkkregistreringen. Slik kan registreringene bli et viktig kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kommunedelplan for Kirkenes, men også i kommunens daglige drift og i øvrige pågående planprosesser.

Barnetråkkregistreringen er utført av 9. klasse på Kirkenes ungdomsskole, 30. september 2020, sammen med lærer/assistent og ansatte ved kommunens plan- og utviklingsavdeling.

Innhold

Bakgrunn	3
Metode	3
Organisering	3
Om barnetråkk	3
Forberedelser og gjennomføring.....	4
Analyse	5
Resultater og antall registreringer etter tema	5
Registreringer	6
Kart over registreringer	9
Spesielt for Statens vegvesen, og Troms og Finnmark fylkeskommune	11
Vedlegg	11

Bakgrunn

Barn og unge har lovfestet rett til samfunnsdeltakelse gjennom Plan- og bygningslovens § 5-1: *Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.* Utarbeidelse av kommunedelplan for Kirkenes krever at det gjennomføres en konsekvensutredning av planens virkning på miljø og samfunn. Et av utredningstemaene er barn og unge. Dette er også i tråd med nasjonale forventninger (2019-2023) hvor det står beskrevet at «*Kommunene ivaretar barn og unges interesser gjennom en samfunns- og arealplanlegging som skaper trygge, attraktive og aktivitetsfremmende by- og bomiljø.*»

Resultatene fra Barnetråkk kan også benyttes i andre pågående planarbeid i Kirkenes: Statens vegvesens detaljregulering av E6 fra Handelsparken til Hurtigrutekaia, Detaljregulering av Kirkenes barnehage, Kommunedelplan for vei og trafikk, og Kystsoneplan for Varangerfjorden.

Barnetråkk en digital registreringsløsning, og vi anså det som en hensiktsmessig og tidseffektiv metode. Tjenesten ligger tilgjengelig på barnetrakk.no, som er utviklet av Norsk design- og arkitektursenter (DOGA) for Kommunal- og moderniserings-departementet. Registreringene foregår gjennom karttjenesten kartskolen.no, og elevene logget inn med sin FEIDE-bruker for registrering.

Metode

Organisering

Barnetråkkregistreringen er initiert av Sør-Varanger kommune v/plan- og utviklingsavdelingen i forbindelse med utarbeidelse av kommunedelplan for Kirkenes. Prosjektgruppen har bestått av følgende:

- Bente Jorid Evjen, arealplanlegger og prosjektleder for Kommuneplan for Kirkenes sentrum
- Vegar Trasti, fagleder arealplan
- Kjerstin Møllebakken, folkehelsekoordinator i Sør-Varanger kommune
- Anne Randa, arealplanlegger og ansvarlig for gjennomføring av barnetråkk

Om barnetråkk

Ved å bruke barnetråkk fikk vi et verktøy som forklarer de ulike stegene i prosessen. I tillegg var intensjonen å kunne gi noe tilbake til barna som deltok, ved å gi dem enkel opplæring i deres rolle i demokratiet og muligheter for å si sin mening.

Med den digitale barnetråkk-løsningen fikk barna selv mulighet til å plote inn veiene de går eller sykler, områder for opphold og lek, hva de liker eller misliker, og komme med ønsker om forbedringer. På hver sin datamaskin fikk barna opp et kart over nærområdet. Først tegnet de inn veiene, deretter kunne de flytte ulike markører inn på kartet og kommentere det enkelte området. Det er grovt sett tre ulike kategorier kommentarene til veier og områder deles inn i: Positive, negative og aktiviteter.

Disse tre kategoriene deles igjen inn i ulike tema, hvor barna fikk mulighet til å fortelle mer konkret om området de markerte. For eksempel er «fin skog», «trafikk» og «møteplass» noen av temaene (se Figur 1). Barna kunne på denne måten fortelle hva det er med trafikken som er negativt, hvor de leker og hva de gjør de ulike stedene. På denne måten kommer barnestemmene tydeligere fram i planarbeidet, noe som også var hensikten med å kartlegge barnetråkkene.

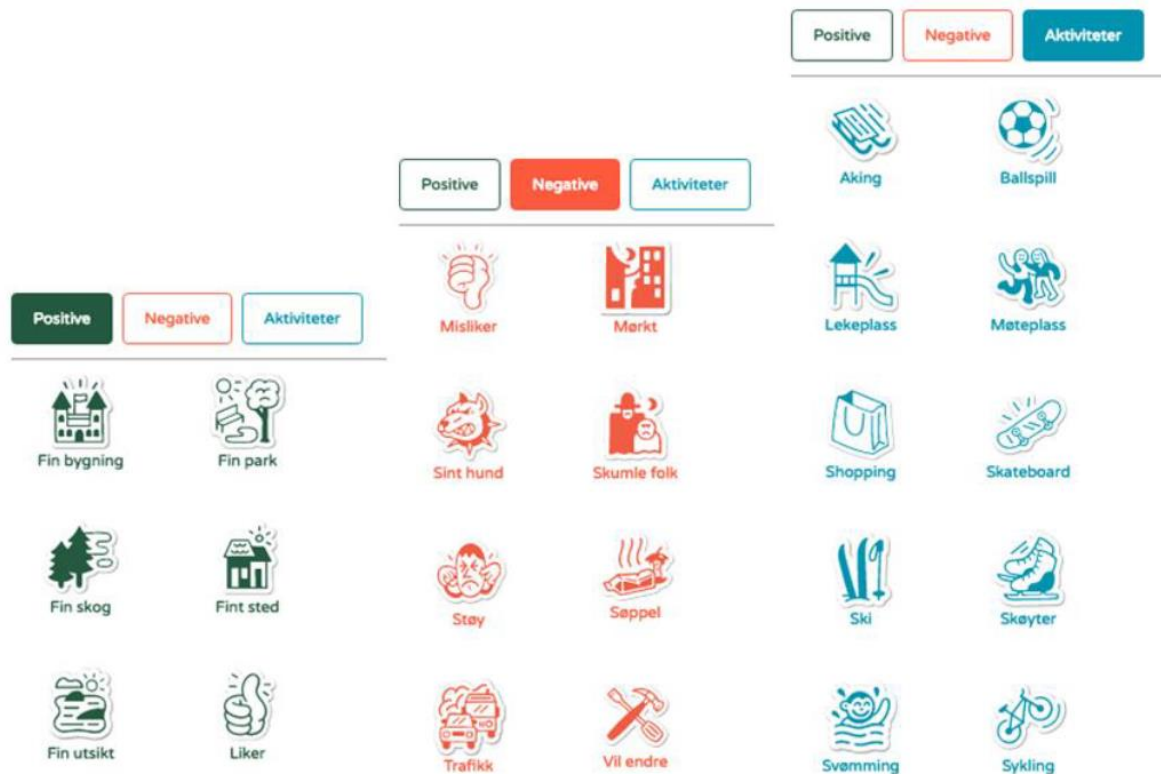

Fig. 1 Kategoriene med de ulike temaene elevene kunne velge mellom for å beskrive nærmiljøet sitt.

Anonymitet

Det ble i forkant av registreringen innhentet samtykke fra elevenes foreldre/foresatte i tråd med anbefaling fra barnetrakk.no/DOGA.

For å kunne gjennomføre registreringen er det en forutsetning at barna logger inn via FEIDE (Felles elektronisk identitet). Den enkelte elev logget inn med sitt unike brukernavn og passord, og registreringene den enkelte gjorde er tilknyttet elevens bruker på FEIDE. Ingen elever kan se andre elevers registreringer, men læreren og kommunens planlegger får tilgang til å se klassens samlede registrering.

Resultatene av barnetråkk vil ligge tilgjengelig på www.barnetrakk.no. De ulike markeringene kan ikke knyttes til eleven som la de inn og slik sikre personvernet for elevene.

Forberedelser og gjennomføring

I Kirkenes er det én ungdomsskole og valg av skole sa derfor seg selv. Utvalg av klasser for deltakelse i Barnetråkk ble gjort etter anbefalinger fra barnetråkk og i samråd med enhetsleder ved Kirkenes ungdomsskole. Det anbefales ikke at barn eldre enn 9.klasse deltar i barnetråkk. Metoden tar, som navnet tilsier, utgangspunkt i barnas ferdsel i sitt nærområde. Unge over 9.trinn kan delta i andre medvirkningsformer. Prosjektgruppa v/Bente og Anne gjennomførte derfor barnetråkk med 9.trinn som består av tre klasser.

Det ble ikke avholdt et eget møte med leder for teamet på 9.trinn. Kontakten foregikk på e-post. Det ble først avtalt en tidligere dato i september, men på grunn av tekniske problemer med portalen måtte gjennomføringen flyttes til den 30.september.

Noen elver går på skole i Kirkenes, men bor andre steder i kommunen. Det betyr ikke at deres deltakelse ikke var nødvendig. I møte med lærerne, og senere elevene, ble det framhevet at disse elevene var velkommen til å delta. Vår erfaring er at barn som ikke bor i Kirkenes likevel benytter seg av byen, enten de drar på besøk til venner, beveger seg i sentrum eller i forbindelse med utendørsaktiviteter i regi av skolen.

Analyse

I denne rapporten er de unges kommentarer samlet sammen og fremstilt i tabeller for en mer forståelig oversikt. Stemmene til ungdommene fremkommer derfor ikke med direkte avskrift. Hensikten med rapporten er å overføre ungdommenes stemmer til kart og på den måten finne ut hvor det kan være aktuelt å opprettholde/endre områder av hensyn til de unge.

All data er hentet fra barnetråkkregistreringene og fremstilt i tabeller og kart utarbeidet av Sør-Varanger kommune. Områder og veier som er påpekt av ungdommene blir oppsummert i korthet.

Resultater og antall registreringer etter tema

Det var totalt 47 elever som deltok, fordelt på tre klasser på 9.trinn.

I Tabell 1 (under) vises registreringene av de ulike temaene gjort på med 9.trinn. Det er vanskelig å si noe om forholdene, og om én markering av samme tema illustrerer én elevs mening om området, eller om samme elev har registrert samme tema flere ganger på samme strekning/område. Videre er det viktig å være klar over at barna registrerer det de kommer på der og da. For eksempel kan vi ikke si ut i fra tabellen at det er nesten fem ganger så populært å møtes på fotballbanene ved skolen som det er å møtes på AMFI. Flere ulike faktorer virker inn på dette, men likevel kan vi lese et slags mønster dersom det er noen tema som peker seg ut den ene eller andre retningen.

Det er kun registrert inn skolevei. Dette skjedde fordi vi hadde en del problemer med registrering av fritidsvei. Det er derfor ikke gitt at det som er registrert inn som skolevei er ment som skolevei. Det kan også være en rute som benyttes til/fra fritidsaktiviteter o.l.

En annen mulig feilkilde, som er mer fremtredende på ungdomsskolen enn på barneskolen, er at ungdommene førte inn symboler/veier for å ødelegge resultatene.

Utdrag fra Tabell 1:

- Gjennomsnittlig 14 registreringer per elev
- Det mest registrerte er områder barna driver med *svømming* (28)
- Den mest registrerte positive temaet er *liker* (49), etterfulgt av *fin skog* (38)
- Det mest registrerte negative temaet er *vil endre* (40), etterfulgt av *søppel* (25)
- Den mest registrerte aktiviteten utenom ballspill er *møteplass* (27)

9.trinn, Kirkenes ungdomsskole		Antall markører
Positive	<i>Fin bygning</i>	4
	<i>Fin park</i>	10
	<i>Fin skog</i>	13
	<i>Fint sted</i>	19
	<i>Fin utsikt</i>	16
	<i>Liker</i>	44
Antall		106
Negative	<i>Misliker</i>	29
	<i>Mørkt</i>	19
	<i>Sint hund</i>	9
	<i>Skumle folk</i>	24
	<i>Støy</i>	14
	<i>Søppel</i>	23
	<i>Trafikk</i>	18
	<i>Vil endre</i>	28
Antall		164
Aktiviteter	<i>Aking</i>	8
	<i>Ballspill</i>	27
	<i>Lekeplass</i>	9
	<i>Møteplass</i>	22
	<i>Shopping</i>	14
	<i>Skateboard</i>	4
	<i>Ski</i>	5
	<i>Skøyter</i>	8
	<i>Svømming</i>	11
	<i>Sykling</i>	13
Antall		121
Totalt		391

Tabell 1: Antall registreringer av de ulike temaene.

Registreringer

Tekst i kursiv er kommunen kommentar/tilleggsopplysning.

Fargekoder

Positivt
Negativt
Aktiviteter
Skolevei/samlevei

Veier

Vei	Kommentar
Pasvikveien	Elever som bor på Skytterhusfjellet er ikke innenfor området som ligger til grunn for kommunedelplanen (se kart nederst i rapporten). Disse elevene kjøres til skolen, men flere opplyser at de sykler på sommeren. Pasvikveien er da korteste rute til skolen.

	Samlevei for elever på vei til skolen. Trafikkert og biler kommer uventet fra sideveier som krysser gang- og sykkelstien.
E6 fra Prestøya	Elever som bor på Prestøya kjøres med buss til skolen på grunn av utrygg skolevei. Denne følger E6 til sentrum og Pasvikveien videre til skolen.
Prestøya-Hans Væggers vei-Kirkenes barne- og ungdomsskole	Viktig ferdselsområde på fritiden blant annet av de som bor på Prestøya. Manglende gang- og sykkelvei og mye trafikk er trukket fram her. Sjøfører ser seg ikke for når de rygger ut.
Parkveien	Samlevei for elever på vei til skolen.
Presteveien	Samlevei for elever på vei til skolen.
E6 ved handelsparken	Trafikkert
Pasvikveien/Kirkegårdsveien ned til skolen	Opplevs som trafikkert
Kristen Nygaards gate	Benyttes som skolevei. Opplevs som smal

Snarveier

Snarvei	Kommentar
Fra krysset Ellisif Wessels vei/Fjellveien ned mot Marcus Thranes vei	Snarvei fra Prestefjellet. Opplevs som mørk om vinteren pga mangel på lyktestolper.
Krysset Toppeneveien/E6 Solhelmslia	Elever krysser veien og går ned mot Wesselborgen. Opplevs som trafikkert og utrygg kryssing.
Fra E6 ved Visit/Bohus langs den gamle jernbanelinja, videre langs Parnassveien fram til skolen.	Opplevs mørk og bilene kjører fort.
Snarvei mot Handelsparken øverst i Toppeneveien på kommunal grunn	Ønskes opprettholdt

Områder

Områder	Kommentar
«Rundkjøringa» på Haganes	Opplevs som mørk/trafikkert
Storhaugen	Et populært område å oppholde seg og møte venner
Malmklang	Flere ønsker å endre området
Fotballbanen og skateparken ved skolen	Et svært populært og benyttes mye. Flere kommenterte under gjennomføringen at de manglet steder å være på vinteren når dette området var dekket med snø. Ønske om utvidelse av Skateparken
Industriområdet mellom Havneveien og Smieveien	Flere vil endre/misliker
Gamle Kirkenes sykehus	Ønsker å endre. Opplevs som mørk/skummel.
Fjellvannet	Møteplass for mange om sommeren. Flere benytter vannet til å svømme i. Det kommenteres at det er en del søppel der og at man ønsker seg flere sitteplasser/benker.

Prestefjellet mot Prestevannet	Har fått mange positive merker. Det er et av nærturområdene til Kirkenes.
Prestøya Sør	Opplevs som et område med fin utsikt av flere. Dette er et tilrettelagt nærfriluftsområde.
Kirkenes barnehage	Flere benytter seg av akebakken. <i>Kommentert at det er skummelt at det ikke er skjerming mot kulvert/bekkeløpet til Piselva.</i>
Savioparken	Møteplass om sommeren. <i>Brøytes ikke om vinteren.</i>
Skøytebanen/Lillebanen	Benyttes til skøyter om vinteren og ballspill om sommeren.
Gågata og området rundt	Preget av markørene skumle folk, vil endre, misliker og trafikk. Positivt: lekestativet midt i gågata.
Torget	Benyttes mye som møteplass, til sykling og lek. Kommenteres at det er en del søppel der.
Skilekanlegget ved Skytterhusfjellet (utenfor planområdet)	Benyttes mye. <i>Ett av få steder hvor det legges opp til vinteraktiviteter for de som bor i Kirkenes.</i>
Fotballbane ved Gjert Liensgate/Le Maires vei (kommunal grunn)	Fint sted å være. Banen har behov for opprustning.

Annet

Annet	Kommentar
E6 fra Spar Kjøp fram til Hurtigrutekaia	Område med mye søppel
Strekningen Pasvikveien/Egebergsgate fram til Torget	Opplevs som mørk
Egebergsgate, Soldatveien og Haganes ved «rundkjøringa»	Manglende lys i lyktestolper
AMFI	En av få møteplasser på vinteren. Shopping.
Handelsparken	Møteplass/shopping

Kart over registreringer

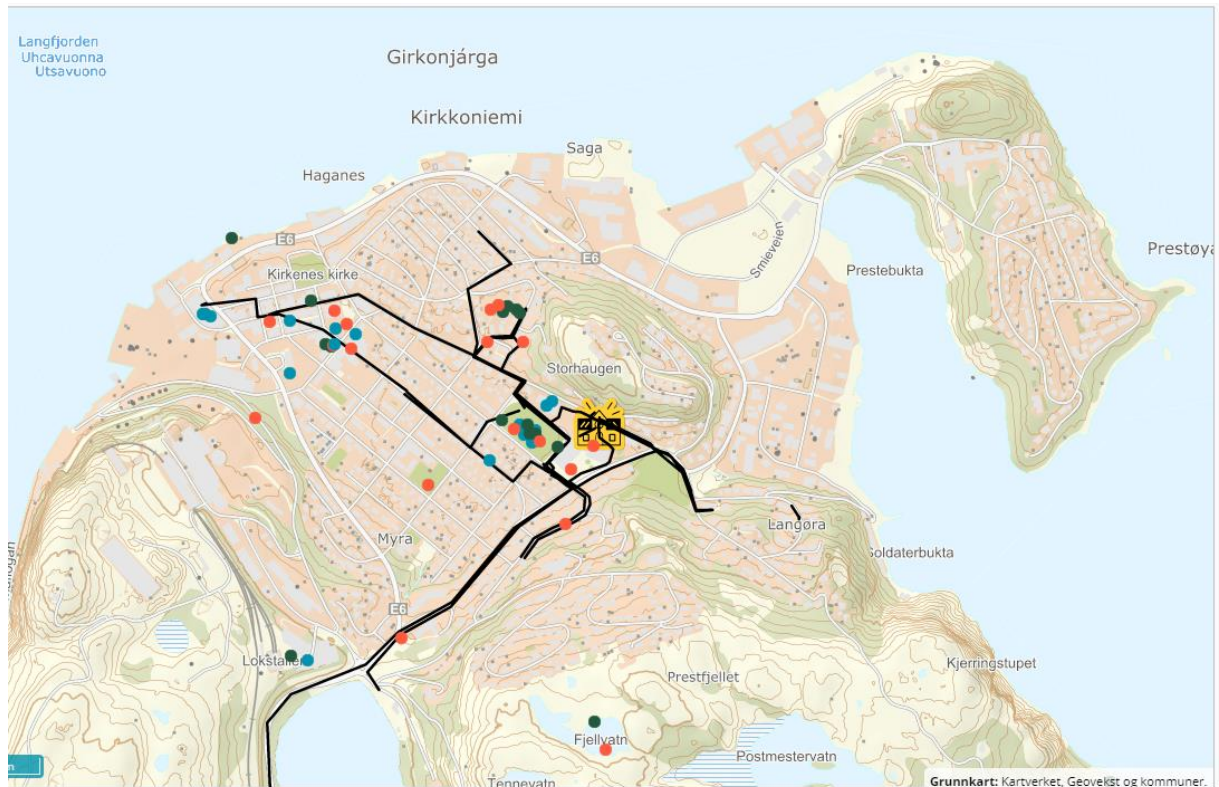

Fig.2: Skjerm bilde fra 9.trinn nr.1

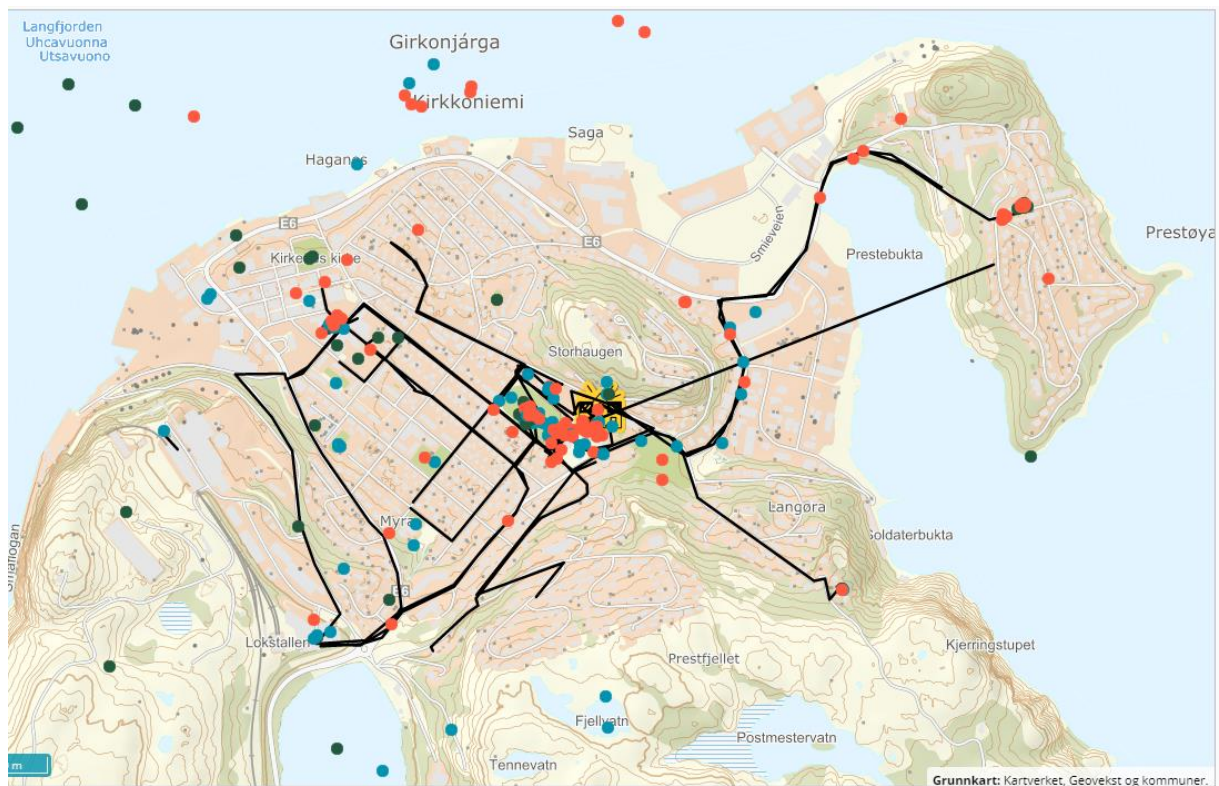

Fig.3: Skjerm bilde fra 9.trinn nr.2

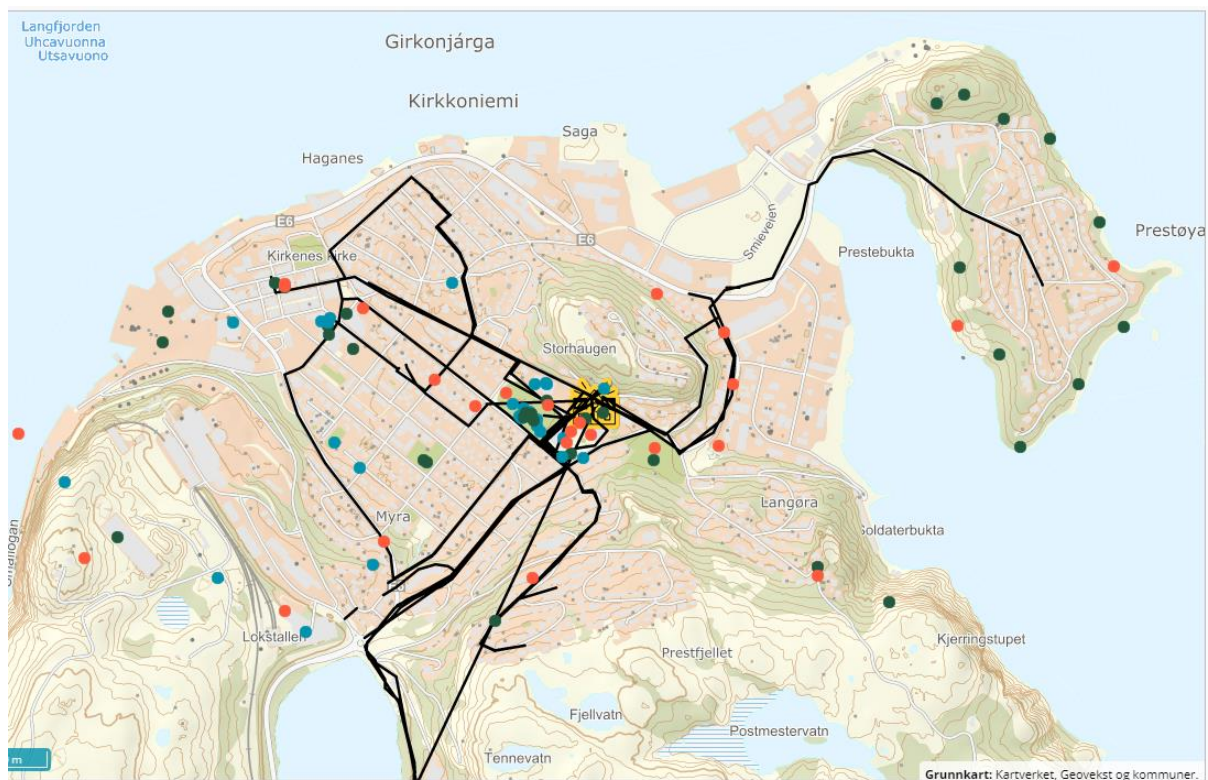

Fig.4: Skjerm bilde fra 9.trinn nr.3

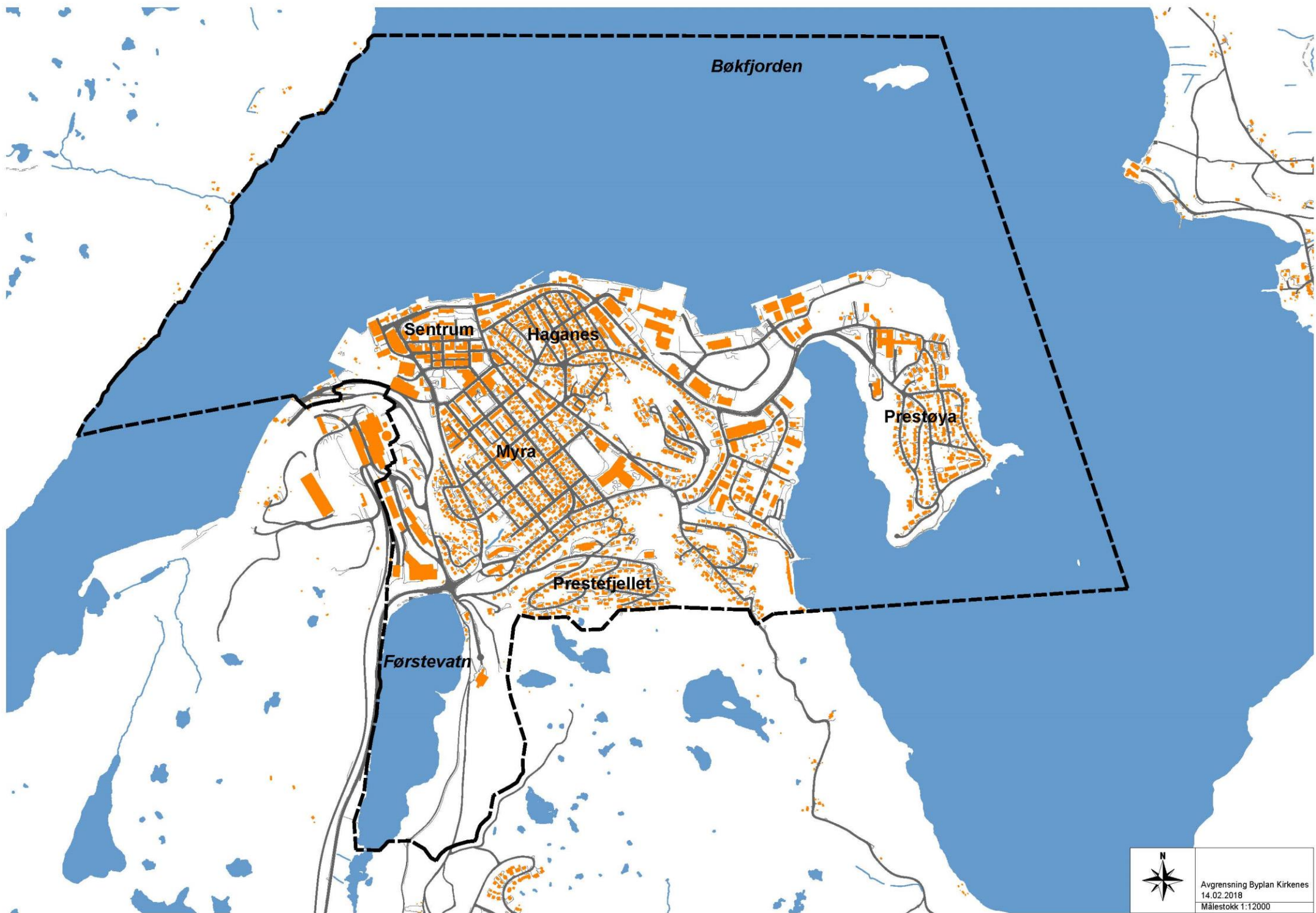
Spesielt for Statens vegvesen, og Troms og Finnmark fylkeskommune

Veistrekninger som bør ses nærmere på av Troms og Finnmark fylkeskommune og Statens vegvesen er, i uprioritert rekkefølge:

- E6 fra rundkjøringa ved Handelsparken og ned til krysset E6/Egebergsgate
- Fylkesvei 8122 fra Pasvikveien ned til E6 i enden av Hans Væggers vei
- Krysset E6/Haganesveien
- Krysset E6/Toppenveien

Vedlegg

- Spørsmålsark ved gjennomføring
- Oversiktskart – aktiviteter/områder
- Oversiktskart – veistrekninger, med kommentarer

Avgrensning Byplan Kirkenes
14.02.2018
Målestokk 1:12000